

राज्य पोलीस दल. मुंबई पोलीस दल व न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय. इत्यादींसाठी खरेदी करण्यात येणाऱ्या साहित्यासाठी राज्य स्तरीय खरेदी समिती व अन्य खरेदी/तांत्रिक समितीचे गठन करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग**

शासन निर्णय क्र.एमआयएस-०४०९/५९२/प्र.क्र.२७०/पोल-४,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक : २० मे, २००९.

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक-पीईक्यू ०१२०००/पीसी/सीआर १५/पोल-४, दिनांक २.५.२००६.
२) शासन शुध्दीपत्रक, गृह विभाग क्र.पीईक्यू ०१२०००/पीसी/सीआर १५/पोल-४, दि.१६.१.२००९.

प्रस्तावना :- राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था राखण्याची जबाबदारी पोलीस दलाची आहे. त्याचप्रमाणे तपासणी यंत्रणांना व न्यायालयाला शास्त्रोक्त पुरावा न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाकडून उपलब्ध करून देण्यात येतो. गृह विभागांतर्गत बृहन्मुंबई पोलीस दल, राज्य पोलीस दल, होमगार्डस् व न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय यांचेसाठी आवश्यक शस्त्रास्त्रे, वाहने, दळणवळण, संगणकीकरण, प्रशिक्षण, गणवेश साहित्य, इमारती, निवासस्थाने, इ. साठी केंद्र व राज्य हिश्याची पोलीस दल आधुनिकीकरण योजना, योजनांतर्गत तसेच योजनेतून खालून उपलब्ध होणा-या तरतूदीतून निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो. सदर निधीमधून दरकरारावर उपलब्ध असलेल्या बाबींची खरेदी विभाग प्रमुखांकडून करण्यात येते. दरकरारावर नसलेल्या बाबी/वस्तू यांची किंमत रु.५०,००० पेक्षा जास्त असल्यास उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक २.१.१९९२ च्या व वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार विहित निविदा प्रक्रिया राबवून खरेदी करण्यात येते.

२. पोलीस महासंचालक व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्यासाठी लागणारी साधनसामुग्री मोठ्या प्रमाणावर सारखीच असते. तथापि, एकाच प्रकारच्या साधनसामुग्रीसाठी पोलीस महासंचालक व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकडून निविदा प्रक्रिया स्वतंत्रपणे राबविण्यात येते. निविदा प्रक्रिया स्वतंत्रपणे राबविण्यात आल्याने पोलीस महासंचालक कार्यालयाकडून व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई कार्यालयाकडून प्रसिध्द करण्यात आलेल्या निविदांमधील विनिदेशामध्ये (Specification) तसेच एकाच प्रकारच्या साहित्यासाठी प्राप्त झालेल्या दरामध्ये सुध्दा तफावत असण्याची शक्यता असते. अशा प्रकारची द्विरुक्ती टाळणे व खरेदीमध्ये सुसूत्रता असणे गरजेचे असल्याने अशी खरेदी करताना पोलीस महासंचालक, पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, राज्य पोलीस दलांतर्गत होमगार्डस्, गुप्तवार्ता विभाग, नागरी संरक्षण विभाग, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, मोटार परिवहन विभाग व न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, इत्यादी विभाग प्रमुखांच्या अधिका-यांची संयुक्त खरेदी समिती तसेच विविध बाबींच्या खरेदीसाठी संयुक्त तांत्रिक समिती गठीत करणे गरजेचे आहे. या सर्व बाबींचा विचार करून राज्यस्तरावर एक राज्य स्तरीय खरेदी समितीचे गठन करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यास अनुसरून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :- राज्य पोलीस दल, बृहन्मुंबई पोलीस दल, होमगार्डस्, न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय यांच्यासाठी खरेदी करावयाच्या उपकरणांच्या/साधनसामुग्रीच्या अनुषंगाने राबविण्यात येणाऱ्या निविदा प्रक्रियेची स्वतंत्रपणे छाननी होऊन अशी निविदा प्रक्रिया पारदर्शक होण्याच्या दृष्टीने अंतिम झालेल्या निविदा खालीलप्रमाणे स्थापन करण्यात आलेल्या राज्यस्तरीय खरेदी समितीसमोर ठेवण्यात येतील :-

१	अपर मुख्य सचिव (गृह)	-	अध्यक्ष
२	सचिव, वित्त विभाग	-	सदस्य
३	सचिव, उद्योग विभाग	-	सदस्य
४	प्रधान सचिव (विशेष)	-	सदस्य
५	पोलीस महासंचालक, मुंबई	-	सदस्य
६	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई	-	सदस्य
७	महासमादेशक, होमगार्डस्, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य
८	आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य

९	आयुक्त, उद्योग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य
१०	संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय	-	सदस्य
११	अपर पोलीस महासंचालक (नि.व स.) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	-	सदस्य
१२	सह सचिव/उप सचिव, गृह विभाग (पोल-४)	-	सदस्य सचिव
१३	कक्ष अधिकारी, गृह विभाग (पोल-४)	-	सदस्य

२. पोलीस विभागातील सर्व विभागाच्या सर्व प्रकारच्या खरेदी करावयाच्या बाबींसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यासाठी खालीलप्रमाणे खरेदी समिती व तांत्रिक समिती गठित करण्यात येत आहे. यासाठीच्या समितीचे गठन पोलीस महासंचालक यांचेकडून दि.१५ जून २००९ पर्यंत विहित आदेशाद्वारे करण्यात येईल.

खरेदी समिती

१)	पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	अध्यक्ष
२)	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई	-	सदस्य
३)	महासमादेशक, होमगार्ड्स, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य
४)	आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	-	सदस्य
५)	अपर पोलीस महासंचालक (नि.व स.), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	-	सदस्य
६)	सह पोलीस आयुक्त (प्रशासन), मुंबई	-	सदस्य
७)	पोलीस महानिरीक्षक (सुरक्षा)	-	सदस्य
८)	संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई	-	सदस्य
९)	सह/उप सचिव, (पोल-४), गृह विभाग	-	सदस्य
१०)	सह /उप सचिव, वित्त विभाग	-	सदस्य
११)	सह संचालक, उद्योग संचालनालय	-	सदस्य
१२)	सहाय्यक पोलीस महानिरीक्षक (नि. व स.)	-	सदस्य सचिव

टीप:- वरील सदस्यांपैकी ज्यांच्या विभागासंदर्भात खरेदी प्रस्तावित असेल अशा सदस्यांनाच फक्त बैठकीसाठी बोलाविण्यात यावे. (उदा. गृहसंरक्षक दलाच्या खरेदीसाठी महासमादेशक, गृहसंरक्षक दल यांना बोलाविण्यात यावे.) हाच नियम तांत्रिक समितीच्या बाबत देखील लागू राहील.

तांत्रिक समिती

१)	अपर पोलीस महासंचालक (नि.व स.), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	-	अध्यक्ष
२)	अपर पोलीस महासंचालक, नक्षलविरोधी अभियान	-	सदस्य
३)	अपर पोलीस महासंचालक (एस.आर.पी.एफ.)	-	सदस्य
४)	पोलीस महानिरीक्षक (सुरक्षा)	-	सदस्य
५)	संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई	-	सदस्य
६)	पोलीस उप महानिरीक्षक, दहशतवादी विरोधी पथक	-	सदस्य
७)	सह पोलीस आयुक्त (प्रशासन), मुंबई	-	सदस्य
८)	सहाय्यक पोलीस महानिरीक्षक (नि. व स.)	-	सदस्य
९)	अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग यांचे प्रतिनिधी	-	निमंत्रित
१०)	संचालक, बिनतारी संदेश यांचे प्रतिनिधी	-	निमंत्रित
११)	पोलीस महानिरीक्षक / पोलीस उपायुक्त, मोटार परिवहन.	-	निमंत्रित

३. तांत्रिक लिफाफे उघडण्यासाठी पोलीस महासंचालकांच्या अध्यक्षतेखाली गृह विभाग व उद्योग संचालनालयाच्या प्रतिनिधी असलेली एक उपसमिती त्यांचे स्तरावरून गठीत करण्यात यावी.

४. राज्य पोलीस दल, पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्तालयांतर्गत व राज्य पोलीस दलांतर्गतच्या जसे होमगार्ड्स, गुप्तवार्ता विभाग, नागरी संरक्षण विभाग, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, मोटार परिवहन विभाग, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, इत्यादी सर्व शाखांसाठीची संपूर्ण खरेदीची कार्यवाही पोलीस महासंचालकांकडून एकत्रितपणे करण्यात येईल.

५. पोलीस महासंचालक व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्यासाठी खरेदी करावयाच्या बाबी या एकच असतात. त्यामध्ये वेगवेगळ्या निविदा पध्दती अवलंबल्या जातात त्यामुळे निविदेच्या विनिदेशामध्ये तसेच वस्तूच्या दरामध्ये

तफावत राहू नये म्हणून अशा खरेदी करावयाच्या समान बाबींची सामायिक यादी पोलीस महासंचालक व पोलीस आयुक्त यांनी २-३ वर्षांच्या कालावधीसाठी तयार करावी. या सामायिक यादीनुसार एकत्रित निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी. निविदा प्रक्रियेद्वारे खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक समितीने विनिर्देश सादर केल्यानंतर उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.२.१.१९९२ च्या शासन निर्णयानुसार मंजूर बाबींसाठी शासन राजपत्रात, दोन नामांकित वृत्तपत्रांमध्ये तसेच पोलीस संकेतस्थळावर प्रसिध्दी देवून विहित विवरणपत्रात दोन लिफाफा पध्दतीने निविदा मागविण्यात याव्यात. निविदा प्रसिध्द करण्याचे संपूर्ण अधिकार संबंधित खरेदी समितीस असतील.

६. पोलीस विभागाच्या विविध विभागप्रमुखांसाठी अनुदान उपलब्ध झाल्यानंतर त्यामधून खरेदी करावयाच्या साधन साधनसामुग्रीच्या खरेदीबाबतचे वेळापत्रक पोलीस महासंचालकांकडून तयार करण्यात येईल व त्यानुसार त्या त्या वर्षी खरेदी प्रक्रिया पूर्ण करण्याची कार्यवाही केली जाईल. सदर वेळापत्रकाची प्रत शासनास सादर करण्यात येईल.

७. प्राप्त झालेल्या निविदांचे तांत्रिक लिफाफे पोलीस महासंचालकांच्या अध्यक्षतेखालील तांत्रिक समितीकडून उघडण्यात येतील व सदर समिती आपला अहवाल पोलीस महासंचालक यांच्या अध्यक्षतेखाली असलेल्या खरेदी समितीस सादर करील.

८. तांत्रिक समितीचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर खरेदी समिती तांत्रिकदृष्ट्या पात्र ठरलेल्या निविदाकारांचे वाणिज्यिक लिफाफे उघडेल.

९. पोलीस दलासाठी विविध प्रकारची हत्यारे, अश्वधूर व दारूगोळा खरेदी करावा लागतो. ही खरेदी मुख्यत्वे केंद्र शासनाच्या अधिपत्याखाली असलेल्या विविध आर्डनन्स फॅक्टरीकडून किंवा आयात करून केली जाते. शस्त्रात्रे खरेदी देखील समान गरज लक्षात घेवून पोलीस महासंचालकाकडून एकत्रित प्रस्ताव तयार करून खरेदी करण्यात येईल.

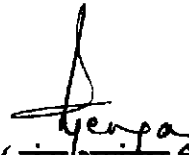
१०. खरेदी समितीने वाणिज्यिक निविदा उघडल्यानंतर अंतिमतः पात्र ठरलेल्या खरेदीच्या प्रस्तावांपैकी ज्या वस्तू/उपकरणांची किंमत रु. ५ लाखापेक्षा जास्त आहे अशा बाबींचे प्रस्ताव या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्र-अ ते इ (Annexure - A to E) मध्ये भरून राज्य स्तरीय खरेदी समितीसमोर ठेवण्यासाठी सादर करावेत.

११. राज्य स्तरीय खरेदी समितीच्या बैठकीत प्रस्तावाची छाननी झाल्यानंतर समितीने मान्य केलेल्या रु.२५ लाखापर्यंतच्या रक्कमेचे प्रति नग प्रस्तावास समितीची मान्यता पोलीस महासंचालकांना कळविण्यात येईल. रु.२५ लाख रकमेवरील खरेदीचे प्रस्ताव प्रचलित आदेशानुसार मा.मंत्री (गृह) यांच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात येतील.

१२. राज्य पोलीस दलातील विविध विभागप्रमुखांच्या खरेदीच्या अनुषंगाने प्रत्येक महिन्यात खरेदी समितीच्या झालेल्या बैठका, त्यामध्ये खरेदीस मान्यता दिलेल्या बाबी व त्यावरील खर्च याचा तपशील पोलीस महासंचालकांकडून प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत विवरणपत्र-फ (Annexure "F") मध्ये शासनास सादर करण्यात येईल.

१३. सदर शासन निर्णय शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९०५२०१८११०७००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(चंद्रा/अय्यंगार)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग,

प्रति,
अपर मुख्य सचिव (गृह),
प्रधान सचिव (वित्त),
प्रधान सचिव (उद्योग),

प्रधान सचिव (विशेष),
पोलीस महासंचालक, मुंबई,
पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई,
महासमादेशक, हेमगार्ड्स, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
अपर पोलीस महासंचालक (नि. व स), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
पोलीस महानिरीक्षक, सुरक्षा,
पोलीस उप महानिरीक्षक, दहशतवादी विरोधी पथक,
पोलीस उपायुक्त, मुख्यालय-१, मुंबई,
संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई.
आयुक्त, उद्योग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.
कक्ष अधिकारी, गृह विभाग (पोल-४).

Annexure - A

Name of the office :

Name of item:

Sr. No.	Item	Details
1	Scheme	
2	Items proposed for purchase	
3	Budget Provision (a) Non-Plan (b) Plan (c) Modernisation (d) Centrally Sponsored Scheme	
	Total	
4	Amount Utilized	
5	Balance Provision	
6	Unit for which purchase is proposed .	
7	Quantity proposed (Please attach institution wise list)	

Annexure B

Specification Prescribed:

Name of Item :

Item	Specification

DETAILS OF TENDERSName of Item:

Sr.No..	Subject	Details
1	Procurement Type	
2	Name of the item proposed for purchase	
3	Budget Provision (a) Non-Plan (b) Plan (c) Modernisation (d) Centrally Sponsored Scheme	
	Total	
4	Quantity	
5	Name of the Consignee	
6	Sanction Details a) Date of tender Notice published in Govt. Gazette. b) News papers (Coppies of Government of News papers enclosed)	
7	Date of Publication of tender alongwith copy of publication.	
8	Number of Tenders sold out	
9	Number of Vendors submitted tender (list)	
10	Date of opening first Envelope	
11	Number of Valid Tenders Envelope -1 after scrutiny of enclose comparative statement (list)	
12	Number of invalid tenders after scrutiny	
13	a) Name of Parties who submitted sample along with tender, or/and b) Gave Demonstration	
14	Experts Opinion (Enclosed separately)	
15	Number of Tenders valid for commercial Bid	
16	Date of opening of commercial Bid	
17	Name of the Supplier	
18	Recommendation	
19	Total Cost	

Annexture D

COMPARATIVE INFORMATION OF TECHNICAL BID

Office Name :

Tender No.:

Date of Opening:

Sr.No.	Name of Firm/Suplier	
1	Whether Mfg. or Dealer	
2	If Dealer Auth. letter from Manufacturer	
3	E.M.D. Paid/Not Paid/Exempted	
4	If exempted. a) S.S.I Registration	
5	b)D.G.S. & D./C.S.P.O. Registration	
6	c) N.S.I. C. Registration	
7	Sales Tax Clearance Certificate	
8	Past Performance for last 3 Years.	
9	TechnicaLL Details	
10	Remarsk of Technical Committee (Copy enclosed)	

Annexture E

COMPARATIVE INFORMATION OF COMMERCIAL BID

Name of the Office :

Tender No.:

Date of Opening:

Sr.No.	Specification	
1	Name of the Product	
2	Bare Price, Quoted by the Firm. In Rs. / Per M. T. or KL	
3	Sales Tax (VAT) Inclusive/Extra. (In Rs.)	
4	Other Taxes Inclusive/Extra. (Insurance & Freight Charges etc.)	
5	F O R Destination Free/with Price	
6	TOTAL PRICE 2 to 5)	
7	Committee purchase (Copy enclosed)	

Annexure F

Status of the purchase of items approved by Purchase Committee

Sr.No.	Name of the Head of the Dept.	Items to be purchased	Expenditure	Date of Meeting of the Purchase Committee	Recommendations of the Purchase Committee	Remarks